



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2284/2019
04.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Лекић, адвокат из ..., против тужене Туристичке организације Пожаревац, коју заступа Градско правобранилаштво града Пожареваца, ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3886/18 од 01.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 04.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3886/18 од 01.03.2019. године.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 176/17 од 03.09.2018. године, ставом првим изреке, поништено је решење тужене број 103/16 од 04.02.2016. године, којом је тужилци престао радни однос код тужене са 07.12.2015. године. Ставом другим изреке, поништено је решење тужене број 451/16 од 04.07.2016. године, којим је тужилци престао радни однос код тужене са 11.02.2016. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужилцу врати на рад. Ставом четвртим изреке, Основни суд у Пожаревцу огласио се ненадлежним за одлучивање по тужби тужилце да се обавезе тужена да тужилцу распореди у складу са њеном стручном спремом, знањем и способностима, те је у наведеном делу тужба одбачена и укинута су све спроведене радње. Ставом петим изреке, прекинут је поступак за накнаду штете на име изостале зараде и уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, до правноснажног окончања поступка по делимичној пресуди из става првог, другог, трећег и четвртог изреке.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3886/18 од 01.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена делимична првостепена пресуда у ставовима првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 87/18) Врховни касациони суд је утврди да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из члана 374. став 1. ЗПП, јер другостепени суд у поступку одлучивања о жалби није погрешно применио коју одредбу овог закона, а што је могло бити од утицаја на доношење законите и правилне одлуке. У ревизији се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12. истог члана која, у смислу члана 407. став 1. ЗПП, не може бити ревизијски разлог, а оспоравање утврђеног чињеничног стања у ревизији није дозвољено сагласно одредби члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је решењем председника Скупштине Града Пожаревца од 19.04.2013. године именована за вршиоца дужности ... тужене, до именовања ..., док је дана 29.04.2013. године са председником управног одбора тужене закључила уговор о раду, којим је засновала радни однос код тужене на неодређено време. Решењем председника Скупштине Града Пожаревца од 20.12.2013. године, тужила је именована за ... тужене, а потом је дана 01.01.2014. године са туженом закључила анекс уговора о раду број 22/14 чијим је чланом 1. уговорено да ће тужила обављати послове радног места ... тужене. Чланом 15. Статута Туристичке организације Пожаревац, предвиђено је да директора установе именује и разрешава Скупштина Града Пожаревца, а да се директор именује на период од 4 године. Решењем председника Скупштине Града Пожаревца од 07.12.2015. године, тужила је разрешена дужности ... тужене закључно са тим даном. Председник управног одбора тужене донео је дана 04.02.2016. године решење о престанку радног односа тужиле број 103/2016, закључно са 07.12.2015. године, на које решење је тужила изјавила приговор Градској управи Града Пожаревца, Одељење за општу управу и скупштинске послове, који се закључком од 10.02.2016. године огласио стварно ненадлежним за поступање по изјављеном приговору. Након тога, решењем о престанку радног односа број 451/2016 од 04.07.2016. године, који је донео председник управног одбора тужене, према ставу 1., тужили је престао радни однос код тужене дана 11.02.2016. године, закључењем боловања, а ставом 2. овог решења, предвиђено је да ступањем на снагу тог решења престаје да важи решење о престанку радног односа од 04.02.2016. године. У правној поуци поменутог решења од 04.07.2016. године, наведено је да се жалба против решења подноси председнику управног одбора тужене у року од 8 дана по пријему решења, како је тужила и поступила и изјавила жалбу, али о њој до закључења главне расправе није одлучено. Примопредаја дужности између тужиле и ББ, вршиоца дужности ... тужене, извршена је након тужилиног разрешења, дана 11.12.2015. године. Правноснажном пресудом Основног суда у Пожаревцу ПП 45/16 од 20.10.2016. године одбијен је, као неоснован, захтев тужене којим је тражила да се утврди ништавост члана 1. уговора о раду закљученог између парничних странака дана 29.04.2013. године.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиље којим је тражила да се пониште решења тужене од 04.02.2016. године и 04.07.2016. године, којима је тужилји престао радни однос. Правилан је став нижестепених судова да је тужилжа засновала радни однос код тужене на неодређено време, те да јој исти није могао престати на начин како је то учињено оспореним решењима, као и да су иста донета од стране ненадлежног органа (председника управног одбора тужене).

Наиме, тачно је да је чланом 18. став 1. Закона о јавним службама („Службени гласник РС“ број 42/91 и 71/94) прописано да директора установе именује и разрешава оснивач, док је чланом 15. Статута тужене („Службени гласник Града Пожаревца“ број 4/2009 и 3/16) прописано да директоре именује и разрешава Скупштина Града Пожаревца на период од четири године. Међутим, наведеним одредбама регулисано је само питање именовања и разрешења директора, али не и питање заснивања радног односа директора тужене, због чега се у погледу заснивања радног односа директора тужене примењују општи прописи о раду.

Одредбом члана 48. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05... 32/13), прописано је да директор, односно други законски заступник послодавца (у даљем тексту директор) може да заснује радни однос на неодређено или одређено време (став 1.), да се радни однос заснива уговором о раду (став 2.), да радни однос на одређено време може да траје до истека рока на који је изабран директор, односно до његовог разрешења (став 3.), да се међусобна права, обавезе и одговорности директора који није засновао радни однос и послодавца уређују уговором (став 4.), док према ставу 6. истог члана уговор из става 2. и 4. овог члана са директором закључује у име послодавца управни одбор, а код послодавца код ког није обавезни управни одбор, орган који је одређен актом послодавца.

Цитираним законским одредбама уређен је положај директора када је засновао радни однос и када није засновао радни однос. Правни положај директора зависи од тога да ли је засновао радни однос (на одређено или неодређено време) или је обављао посао директора без заснивања радног односа (уговор о уређивању међусобних права, обавезе и одговорности), јер директор може да обавља пословодну функцију и без радног односа па се у тој ситуацији правни однос између директора и послодавца уређује уговором. Међутим, у конкретном случају, ... – овде тужилжа је засновала радни однос на неодређено време закључивши са туженом уговор о раду на неодређено време дана 29.04.2013. године сходно одредбама члана 48. став 2, 6. и 6. Закона о раду, са средњим степеном стручне спреме, па се трајање радног односа по оцени Врховног касационог суда наставља и по престанку мандата или у случају разрешења, како то правилно закључују нижестепени судови, те је послодавац - овде тужена и била дужна да тужилжу након што је иста решењем председника Скупштине Града Пожаревца од 07.12.2015. године разрешена функције ..., распореди на радно место које одговара њеним квалификацијама и стручним способностима, а не да јој донесе решење о престанку радног односа како је то тужена учинила спорним решењима.

Одредбом члана 14. Статута тужене, између осталог, прописано је да директор одлучује о појединим правима, обавезама и одговорностима запослених у складу са законом и општим актима. Из цитиране одредбе произлази да директор има искључиво

овлашћење да одлучује о правима запослених, што је у конкретном случају била тужила, које обухвата и питање престанка радног односа запосленог, па како су оспорена решења донета и потписана од стране председника управног одбора тужене, у моменту када је функцију вршиоца дужности директора тужене обављала ББ, (примопредаја дужности је извршена 11.12.2015. године), то су по оцени Врховног касационог суда суда оспорена решења донета од стране за то ненадлежног органа, што их чини незаконитим, како то правилно закључују нижестепени судови.

Како су због свега изнетог оспорена решења поништена као незаконита, што за своју правну последицу има реинтеграцију запосленог у радни однос, правилно су нижестепени судови обавезали тужену да тужиљу врати на рад, сходно одредби члана 191. став 1. Закона о раду, те су и у том делу ревизијски наводи неосновани.

Осталим наводима ревизије, побија се утврђено чињенично стање, због чега ревизија не може да се изјави у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић